

اثرات تغذیه‌ای گندم و جو جوانه‌زده و جوانه‌زده با و بدون آنزیم بر عملکرد جوجه‌های گوشته

ابوالفضل شریف پاقلعه^۱، محسن افشارمنش^۲، محمد علی فرقانی^۲، مسعود سامی^۳

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد علوم دامی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۲- استادیار گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۳- استادیار گروه بهداشت و مواد غذایی دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان

نویسنده مسئول: ابوالفضل شریف پاقلعه، رفسنجان، شهرک والفجر یک، خیابان شهید غیاثی، کوچه ۷، پلاک ۲۵-

sharifpa2000@yahoo.com

چکیده

به منظور بررسی اثرات تغذیه‌ای گندم و جو جوانه‌زده و جوانه‌زده با و بدون آنزیم بر عملکرد جوجه‌های گوشته در این تحقیق از ۳۳۶ قطعه جوجه نر گوشته یکروزه سویه رأس، در طرح کاملاً تصادفی متعادل با ۷ تیمار و ۴ تکرار (۱۲ قطعه جوجه نر گوشته در هر تکرار) به مدت ۶ هفته انجام شد. داده‌های آزمایش به وسیله نرم افزار SAS تجزیه و تحلیل شدند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها در 42 روزگی نشان داد که بین تیمارها از لحاظ مصرف خوراک، افزایش وزن و ضریب تبدیل غذایی اختلاف معنی داری وجود دارد به نحوی که تیمارهای دارای گندم و جو جوانه‌زده با و بدون آنزیم از نظر این فراسنج‌ها با تیمار شاهد تفاوت معنی داری داشتند ($P < 0.05$). نتایج حاکی از این است که جایگزینی گندم و جو جوانه‌زده اثر منفی بر روی عملکرد پرنده‌ها نداشت. بنابراین می‌توان با توجه به داده‌ها اینگونه نتیجه گرفت که جوانه‌زنی به خوبی توانسته آنزیم‌های درونی گندم و جو را فعال نموده به طوری که یک جایگزین مناسب برای جیره بر پایه ذرت- سویا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: جوجه‌های گوشته - آنزیم - جوانه‌زنی - گندم - جو - عملکرد

مقدمه

امروزه نزدیک به ۷۰ درصد سطح زیر کشت یک میلیارد هکتاری جهان را غلات اشغال نموده‌اند. گندم، برنج و ذرت سه محصول مهم هستند که هر کدام تقریباً یک چهارم تولید سالانه غلات را تشکیل می‌دهند^(۱). امروزه در جهان گندم از نظر سطح زیر کشت و میزان کل تولید نسبت به سایر غلات مهم (برنج، ذرت، جو) در جهان مقام اول را دارا می‌باشد^(۱). ذرت دانه‌ای در کشور به عنوان منبع اصلی تأمین انرژی در تغذیه طیور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. ولی در پاره‌ای از موقع به دلیل ارزان بودن گندم و جو و فراوانی آنها نسبت به ذرت در جیره غذایی طیور به کار می‌روند اما به دلیل وجود پلی‌ساقاریدهای غیر نشاسته‌ای (NSP)^(۱۹۳) که در این دو محصول وجود دارد پاره‌ای از مشکلات تغذیه‌ای و فیزیولوژیکی را در صنعت طیور از قبیل تأثیر بر تراکم انرژی جیره، به دام انداختن مواد مغذی، افزایش ویسکوزیته مواد هضمی در دستگاه گوارش، تشکیل کمپلکس‌ها، کاهش جذب مواد مغذی، افزایش رطوبت بستر وغیره را برشمود، که برای تعديل اثرات تغذیه‌ای NSP این دو ماده خوراکی فرایندهایی از قبیل جوانه زدن و اضافه نمودن آنزیم به جیره موثر می‌باشد^{(۱)، (۲)، (۴)، (۶)، (۷)، (۸)، (۹)}.

در تحقیقات مختلف، در جیره‌های طیور از گندم و جو بصورهای مختلف استفاده شده که نتایج متفاوتی را در برداشته است. که این تفاوتهای حاصله به سبب تغییرات زیاد در ترکیب شیمیایی دانه‌های مزبور از جمله محتوای پروتئین و پلی‌ساقاریدهای غیر